

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ

м. Київ

08 11 20 21 р.

№ 1197

Про затвердження стандарту
вищої освіти зі спеціальності
222 Медицина для другого
(магістерського) рівня вищої освіти

На виконання частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 року № 584),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти зі спеціальності 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2021/2022 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Вітренка А.

Міністр

Сергій ШКАРЛІЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
від 08.11.2021 р. № 1197

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр медицини
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 222 Медицина
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2021**

I Преамбула

Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 222 Медицина.

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 08.11.2021 р. № 1197.

РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Члени Науково-методичної ради та підкомісії 222 «Медицина» Науково-методичної комісії 12 з охорони здоров'я та соціального забезпечення сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України 2016-2019 років скликання.

АЙМЕДОВ Костянтин Володимирович	Одеський національний медичний університет
ВЕСЕЛОВСЬКА Зоя Федорівна	ПВНЗ «Київський медичний університет»
ДЗІСЬ Наталія Петрівна	професор кафедри акушерства та гінекології № 2 Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова
ЗАВГОРОДНІЙ Ігор Володимирович	Харківський національний медичний університет
КОНДРАТЬЄВ В'ячеслав Олександрович (1959-2017)	Державний заклад «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
МІЩУК Василь Григорович	завідувач кафедри загальної практики (сімейної медицини), фізичної реабілітації та спортивної медицини Івано-Франківського національного медичного університету
ПОСТЕРНАК Геннадій Іванович	завідувач кафедри анестезіології, реаніматології та невідкладних станів Луганського державного медичного університету
СМІЯНОВ Владислав Анатолійович	Сумський державний університет
СУЛАСВА Оксана Миколаївна	Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України
ХОДОРОВСЬКИЙ Володимир Михайлович	начальник навчального відділу з сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення Вищого державного навчального закладу України

	«Буковинський державний медичний університет»
ЯВОРОВСЬКИЙ Олександр Петрович	Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця

Члени Науково-методичної ради та підкомісії 222 Медицина Науково-методичної комісії 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України 2019-2022 років скликання

ПОСТЕРНАК Геннадій Іванович	професор кафедри хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця
МРУГА Марина Рашидівна	державний експерт Директорату вищої освіти і освіти дорослих МОН України
Лобода Андрій Миколайович	директор Медичного інституту Сумського державного університету
Пленова Ольга Миколаївна	доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця
Зелінська Наталія Борисівна	завідувач відділу дитячої ендокринології Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин Міністерства охорони здоров'я України
Ханюков Олексій Олександрович	завідувач кафедри внутрішньої медицини 3 Державного закладу «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України»
Хоперія Вікторія Геннадіївна	завідувач кафедри фундаментальної медицини ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка
ХОДОРОВСЬКИЙ Володимир Михайлович	начальник навчального відділу з сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет»
Яцишин Роман Іванович	декан медичного факультету ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Фахівці, залучені до розроблення стандарту:

БАРДОВ Василь Гаврилович	завідувач кафедри гігієни та екології №1 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця
--------------------------	--

БЕКЕТОВА Галина Володимирівна	завідувач кафедри дитячих і підліткових захворювань Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика
БЕРЕЗНИЦЬКИЙ Яків Соломонович	завідувач кафедри хірургії 1 Державного закладу «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
БОРИСОВА Тамара Петрівна	завідувач кафедри педіатрії 2 Державного закладу «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
ГОРБУНОВА Галина Василівна	керівник навчально-методичного кабінету Державного закладу «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
ЕРСТЕНЮК Ганна Михайлівна	перший проректор Державного вищого навчального закладу «Івано-Франківський національний медичний університет»
ЗАХАРОВ Сергій В'ячеславович	проректор з науково-педагогічної роботи Державного закладу «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
КАРАПЕТЯН Карп Гургенович	доцент кафедри внутрішньої медицини 2 Державного закладу «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
КОЛОСКОВА Олена Костянтинівна	завідувач кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб Вищого державного навчального закладу «Буковинський державний медичний університет»
КРЮЧКО Тетяна Олександрівна	завідувач кафедри педіатрії № 2 Вищого навчального державного закладу України «Українська медична стоматологічна академія»
ЛЕЖЕНКО Геннадій Олександрович	завідувач кафедри госпітальної педіатрії Запорізького державного медичного університету
ЛЕХАН Валерія Микитівна	завідувач кафедри соціальної медицини, організації та управління охороною здоров'я Державного закладу «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
МИШИНА Наїра Валеріївна	доцент кафедри пропедевтики дитячих хвороб Державного закладу «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» (секретар робочої групи)
МОРОЗ Лариса Василівна	завідувач кафедри інфекційних хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова
ПЕРЦЕВА Тетяна Олексіївна	ректор Державного закладу «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», член-кореспондент НАМН України
СУЛИМА Володимир Пилипович	доцент кафедри хірургії № 1 Державного закладу «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

ЧЕРНИШОВА Ольга Євгеніївна	завідувач кафедри педіатрії, неонатології та дитячих інфекцій Донецького національного медичного університету ім. М. Горького
-------------------------------	---

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи підкомісії 222 Медицина науково-методичної комісії № 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення протокол.

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол № 1 від 24.01.2017 р.

Фахову експертизу проводили:

Георгіянець Маріне Акопівна	д.мед.н., проф., проректор з наукової роботи Харківської медичної академії післядипломної освіти, керівник комітету з дитячої анестезіології та ІТ Асоціації анестезіологів України
Досенко Віктор Євгенович	д.мед.н., професор, завідувач відділу загальної та молекулярно патофізіології Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця
Анікеєва Тетяна Володимирівна	д.мед.н., медичний директор мережі медичних клінік «Добробут»

Методичну експертизу проводили:

Калашнікова Світлана Андріївна	доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту вищої освіти НАПН України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+
Таланова Жаннета Василівна	доктор педагогічних наук, с.н.с., менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні

Стандарт розглянуто Міністерством охорони здоров'я України та Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності підкомісії 222 «Медицина» науково-методичної комісії № 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Стандарт погоджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 30.09.2021 р. № 16.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина
Форма навчання	Підготовка здійснюється лише за денною формою навчання
Освітня кваліфікація	Магістр медицини
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – магістр Спеціальність – 222 Медицина Спеціалізація – (зазначити назву спеціалізації за наявності) Професійна кваліфікація – лікар
Додаткові вимоги до правил прийому	
Опис предметної області	<p><i>Об'єкт вивчення та/або діяльності медицини:</i> профілактика, діагностика та лікування захворювань людини, вплив проблем зі здоров'ям на пацієнтів, їхні родини та популяцію, підтримання здоров'я.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру, у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> концепції, принципи і теорії профілактики, діагностики та лікування захворювань людини на індивідуальному, родинному та популяційному рівнях.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> анамнестичні, клінічні, лабораторні, інструментальні методи провадження діагностичного процесу, визначення провідних симптомів та синдромів, визначення попереднього та клінічного діагнозу; технології діагностики, лікування та профілактики, управління та організації роботи в галузі охорони здоров'я.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні діагностичні, лікувальні та інші пристрої, предмети та прилади, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Академічні права	Набуття додаткових кваліфікацій та лікарських спеціалізацій в системі освіти дорослих, зокрема в інтернатурі.

випускників	Здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.
--------------------	--

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітнього ступеня «магістр» можуть вступати особи з повною загальною середньою освітою.

Приєм на основі ступеня бакалавра, молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста зі спеціальності 223 Медсестринство здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання та вступних іспитів у закладі вищої освіти з предметів (дисциплін), з яких не проводиться зовнішнє незалежне оцінювання.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня магістра за спеціальністю «Медицина» на базі повної загальної середньої освіти:

для освітньо-професійної програми – 360 кредитів ЄКТС;

для освітньо-наукової програми – 360 кредитів ЄКТС.

На базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня бакалавра, молодшого бакалавра за спеціальністю 223 Медсестринство заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), фахового молодшого бакалавра.

Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим стандартом вищої освіти.

Мінімум 36 кредитів ЄКТС освітньо-наукової програми має бути надано на забезпечення науково-дослідницької компоненти.

Мінімальний обсяг практик становить 30 кредитів ЄКТС.

V Перелік обов'язкових компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.
Загальні компетентності	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння

	<p>професійної діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 7. Здатність працювати в команді. 8. Здатність до міжособистісної взаємодії. 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою. 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів. 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань. 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань. 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань. 7. Здатність до діагностування невідкладних станів. 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги. 9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів. 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій. 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або

обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

12.Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультиування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.

13.Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

14.Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

15.Здатність до проведення експертизи працездатності.

16.Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

17.Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

18.Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

19.Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

20.Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.

21.Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

22.Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів

23.Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

24.Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

25.Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Додатково для освітньо-наукових програм:

26.Здатність здійснювати наукову та/або науково-педагогічну діяльність у сфері охорони здоров'я.

VI Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

11. Визначати підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

12. Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

13. Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

15. Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.

16. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

20. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.

21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

28. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

29. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

VII – Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Додатково для освітньо-наукових програм атестація включає публічний захист кваліфікаційної роботи.
Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту	Єдиний державний кваліфікаційний іспит здійснюється відповідно до Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів освітнього ступеня магістра за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я».
Вимоги до кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти, які завершили підготовку за освітньо-науковою програмою	Кваліфікаційна робота має продемонструвати здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері медицини та охорони здоров'я. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу або в репозитарії закладу вищої освіти.

VIII Вимоги до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм

Міждисциплінарні освітньо-наукові програми не створюються.

IX Вимоги професійних стандартів

Професійних стандартів немає.

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Вивчення клінічних дисциплін та забезпечення засвоєння здобувачами освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю «222 Медицина» спеціальних (фахових) компетентностей повинно здійснюватися на клінічних кафедрах закладу освіти відповідного профілю, відповідно до навчальних планів.

Професійна підготовка на клінічних кафедрах повинна враховувати специфіку кожної дисципліни та, з метою засвоєння фахових компетенцій, обов'язково передбачати використання симуляційних методів навчання, роботу із застосуванням діагностичного обладнання та безпосередню роботу біля ліжка хворого (загалом не менше 50% аудиторних годин відповідних дисциплін).

XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання (за необхідності)

XII Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
4. Національна рамка кваліфікацій, 2011 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1337 «Положення про організацію освітнього процесу у закладах охорони здоров'я за участю науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1337-2020-п#Text>.
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 лютого 2019 р. № 95-р «Стратегія розвитку медичної освіти в Україні» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/95-2019-р#n8>.

8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx.

Генеральний директор директорату
фахової передвищої, вищої освіти

Олег ШАРОВ

ДОДАТКИ

**Пояснювальна записка до стандарту вищої освіти
другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 222 «Медицина»**

Додаток 1.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень Зн2 Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Уміння/Навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Комунікація К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються К2 Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність і автономія АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Загальні компетентності				
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Зн1	Ум1	К1	АВ1
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Зн1	Ум3	К2	АВ3
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Зн1	Ум2	К1	АВ1

4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Зн2	Ум2	К2	АВ2
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації		Ум3		АВ2
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення	Зн1	Ум3	К1	АВ1
7. Здатність працювати в команді	Зн2	Ум3	К1	АВ2
8. Здатність до міжособистісної взаємодії	Зн1	Ум3	К1	АВ2
9. Здатність спілкуватися англійською мовою			К2	
10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології	Зн2	Ум3	К2	АВ3
11.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	Зн2	Ум2	К2	АВ2
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Зн2	Ум3		АВ3
13.Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем	Зн2	Ум1	К1	АВ1
14.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	Зн1	Ум2	К1	АВ3
15.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн2	Ум3		АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні	Зн2	Ум3	К2	АВ2
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів	Зн2	Ум3		АВ1
3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Зн2	Ум3		АВ2
4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.	Зн2	Ум2	К1	АВ1
5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань	Зн2	Ум1	К1	АВ1
6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань	Зн2	Ум3	К1	АВ1

7. Здатність до діагностування невідкладних станів	Зн2	Ум3	К1	АВ2
8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги	Зн2	Ум3	К1	АВ2
9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційні заходи	Зн2	Ум2	К1	АВ2
10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій	Зн1	Ум3	К1	АВ1
11.Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зн2	Ум3	К1	АВ2
12.Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції	Зн2	Ум1	К1	АВ1
13.Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів	Зн2	Ум2	К1	АВ2
14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб	Зн2	Ум3	К1	АВ2
15. Здатність до проведення експертизи працездатності	Зн2	Ум1	К1	АВ1
16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм	Зн2	Ум1	К1	АВ1
17. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції	Зн2	Ум3	К1	АВ1
18. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів	Зн2	Ум3	К1	АВ1
19. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг	Зн2	Ум2	К1	АВ1
20. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації	Зн2	Ум2	К1	АВ2
21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зн2	Ум3	К2	АВ2
22. Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів	Зн2	Ум3	К1	АВ2
23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні	Зн2	Ум3	К2	АВ3

проекти у сфері охорони здоров'я				
24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами	Зн1	Ум2	К1	АВ1
25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Зн2	Ум2	К2	АВ3
Додатково для освітньо-наукових програм: 26. Здатність здійснювати наукову та/або науково-педагогічну діяльність у сфері охорони здоров'я	Зн2	Ум2	К2	АВ3

Корисні посилання:

1. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.
2. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) // URL : <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
3. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
4. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>.
5. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
6. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) та загальними компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
7. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя.– К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014.– 100 с. – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?download=83:hlosarii-terminiv-vyshchoi-osvity-2014-r-onovlene-vydannia-z-urakhuvanniam-polozhen-novoho-zakonu-ukrainy-pro-vyshchu-osvitu&start=80>
8. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?download=82:bolonskyi-protses-nova-paradyhma-vyshchoi-osvity-yu-rashkevych&start=80>
9. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?download=88:rozvytok-systemy-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-ukrainy&start=80>
10. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3->

materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?download=84:rozroblennia-osvitnikh-prohram-metodychni-rekomendatsii&start=80

Рекомендовані джерела

1. Європейська директива 2005/36/ЄС щодо визнання професійних кваліфікацій (Directive 2005/36/EC OF the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications) з поправками Директиви Європейського союзу № 2013/55/ЄС).
2. Трилогія глобальних стандартів якості Всесвітньої федерації медичної освіти (WFME Global Standards for Quality improvement: Basic Medical Education, WFME Global Standards for Quality improvement: Postgraduate Medical Education and WFME Global Standards for Quality improvement: Continuous Professional Development) та Стандарти освіти для здобуття PhD в галузі біомедицини та охорони здоров'я (Standards for PhD Education in Biomedicine and Health Sciences in Europe).
3. EURACT (2013) GP/FM Specialist Training Schemes. EURACT (<http://www.euract.eu/specialist-training/malta>).
4. European Academy of Teachers in General Practice/Family Medicine (<https://euract.woncaeurope.org/resources>).
5. Клінічні протоколи на засадах доказової медицини (<http://guidelines.moz.gov.ua/>), Міжнародні протоколи (Наказ МОЗ України № 1422 від 29.12.2016 р., (<http://moz.gov.ua/article/protocols/test3>))
6. Кодекс лікаря України (ПРИЙНЯТО ТА ПІДПИСАНО Всеукраїнським з'їздом лікарських організацій та X З'їздом Всеукраїнського лікарського товариства (ВУЛТ) в м. Євпаторії 27.09.2009 року) (<http://www.uapravo.net/akty/postanowy-osnovni/akt5dprf9d.htm>).

Додаток 3
Список 1 (синдроми та симптоми)

1. Аменорея
2. акромегалія
3. анемічний синдром
4. анурія та олігурія
5. артеріальна гіпертензія
6. артеріальна гіпотензія
7. біль в грудній клітці
8. біль в животі
9. біль в кінцівках та спині
10. біль в промежині
11. біль у горлі
12. блювання
13. бронхообструктивний синдром
14. бульбарний синдром
15. випіт у плевральну порожнину
16. галюцинаторно-параноїдальний синдром
17. гарячка
18. геморагічний синдром
19. гіпоглікемія
20. гіперглікемія
21. екзантема, енантема
22. гепатомегалія та гепатолісенальний синдром
23. головний біль
24. дизурія
25. дисменорея
26. диспепсія
27. дисфагія
28. діарея
29. жовтяниця
30. задишка
31. асфіксія
32. закреп
33. запаморочення
34. затримка росту дитини
35. кардіомегалія
36. кашель
37. кишкова непрохідність
38. кома
39. кровотеча зовнішня
40. кровотеча внутрішня
41. кровохаркання
42. лакторея
43. лімфаденопатія
44. менінгеальний синдром
45. маткова кровотеча
46. набряковий синдром
47. ожиріння (+маса тіла)
48. парези, паралічі
49. передчасний статевий розвиток
50. переломи трубчастих костей
51. пневмоторакс напружений (закритий)
52. пневмоторакс ненапружений (відкритий)
53. пневмоторакс клапаний
54. поліурія
55. портальна гіпертензія
56. порушення мови (афазія)
57. порушення серцевого ритму та провідності
58. раптова зупинка серця
59. розлади свідомості
60. свербіж шкіри
61. сечовий синдром
62. синдром деменції
63. синдром дегідратації
64. синдром недостатності травлення
65. спрага
66. стридор
67. суглобовий синдром
68. судоми
69. схуднення
70. ціаноз
71. часткова або повна втрата зору
72. часткова або повна втрата слуху
73. шлунково-кишкова кровотеча

Список 2 (захворювання)

I) Хвороби крові та кровотворних органів, порушення з залученням імунного механізму

1. анемії
2. гемолітична хвороба новонароджених
3. гемофілія
4. лейкемії
5. лімфоми
6. природжені (хвороба Брутона, синдром Віскота – Олдріджа) та набуті імунodefіцитні стани
7. сепсис новонароджених
8. сепсис хірургічний
9. ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура
10. хронічні променеві ураження

II) Розлади психіки та поведінки:

11. біполярний афективний розлад
12. гострий психоз в т.ч. алкогольний делірій
13. епілепсія
14. невротичні розлади
15. розлади особистості
16. шизофренія

III) Хвороби нервової системи

17. внутрішньочерепна травма
18. менінгіти, енцефаліти
19. мігрень та інші види головного болю
20. перинатальна енцефалопатія
21. порушення вегетативної нервової системи
22. порушення мозкового кровообігу
23. вертеброгенні захворювання нервової системи, нейропатії та полінейропатії
24. розсіяний склероз
25. хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії)
26. інсульти (ішемічний, геморагічний)

Хвороби ока

27. блефарит
28. глаукома
29. кон'юнктивіт
30. стороннє тіло органу зору
31. травми органу зору
32. ретинопатії
33. екзофтальм

Хвороби горла, вуха, носа

34. ларингіти

35. отити
36. перитонзиллярний абсцес
37. синусити
38. тонзиліти
39. травми горла, вуха, носа

IV) Хвороби серцево-судинної системи:

40. аневризми аорти
41. атеросклероз
42. варикозне розширення вен нижніх кінцівок
43. вроджені вади серця
44. вторинна артеріальна гіпертензія
45. гостра оклюзія магістральних і периферичних артерій;
46. ендокардити
47. есенціальна та вторинна артеріальна гіпертензія
48. ішемічна хвороба серця
49. кардити
50. кардіоміопатії
51. легеневе серце
52. набуті вади серця
53. облітеруючий ендартеріт
54. перикардити
55. порушення серцевого ритму та провідності
56. серцева недостатність
57. травми серця та кровоносних судин
58. тромбоемболія легеневої артерії
59. флебіт, тромбофлебіт

V) Хвороби органів дихання та середостіння:

60. асфіксія
61. бронхіальна астма
62. бронхіти
63. бронхоектатична хвороба
64. бронхо-легенева дисплазія
65. вроджені вади розвитку органів дихання
66. гострий респіраторний дистрес-синдром
67. дихальна недостатність
68. інфекційно-деструктивні захворювання легень
69. легенева недостатність
70. медіастиніти
71. муковісцидоз
72. новоутворення легень та середостіння
73. плеврити
74. пневмоконіози

75. пневмонії
76. пневмоторакс
77. респіраторний дистрес-синдром та пневмонії новонароджених
78. стороннє тіло в дихальних шляхах
79. травми грудної клітки (поверхнева, відкрита)
80. хронічне обструктивне захворювання легенів

VI) Хвороби органів травлення:

81. випадіння прямої кишки
82. виразкова хвороба
83. вроджені вади розвитку органів травлення
84. гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба, езофагіти
85. гастрити, дуоденіти
86. гострі та хронічні гепатити
87. гостра непрохідність кишечника
88. гострий та хронічний апендицит
89. гострий та хронічний панкреатит
90. доброякісні захворювання стравоходу
91. ентерити, коліти
92. запальні захворювання прямої кишки та перианальної області
93. защемлені і незащемлені киля живота
94. новоутворення стравоходу, шлунку, товстої кишки, печінки та підшлункової залози
95. пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки
96. перитоніт
97. перфорація порожнистого органу
98. печінкова недостатність
99. синдром мальабсорбції
100. стеноз пілоруса шлунка
101. травми живота (поверхнева, відкрита)
102. функціональні гастроінтестинальні розлади
103. хвороби оперованого шлунку
104. холецистити, холангіти, жовчнокам'яна хвороба, холедохолітіаз
105. цирози печінки
106. шлунково–кишкова кровотеча

VII) Хвороби сечостатевої системи:

107. амілоїдоз нирок
108. баланит, баланопостит
109. вроджені вади розвитку сечової системи
110. гломерулонефрити
111. дисметаболичні нефропатії

112. нефротичний синдром
113. новоутворення нирки, сечових шляхів і передміхурової залози
114. пієлонефрити
115. простатит
116. сечокам'яна хвороба
117. тубулоінтерстиційний нефрит
118. уретрит
119. хронічна хвороба нирок
120. цистити

VIII) Хвороби шкіри і підшкірної клітковини:

121. алергодерматози (дерматити, токсидермія, екзема)
122. бактеріальні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, піодермії
123. гнійно-запальні захворювання пальців та кисті
124. гнійно-запальні захворювання у дітей та новонароджених
125. мікози
126. опіки та обмороження
127. паразитарні захворювання шкіри (короста, вошивість)
128. псоріаз
129. пухирні дерматози
130. специфічна хірургічна інфекція (анаеробна клостридіальна та неклостридіальна)

IX) Хвороби кістково- м'язової системи та сполучної тканини:

131. анкілозуючий спондилоартрит
132. вроджені та набуті вади розвитку кістково-м'язової системи
133. гостра ревматична лихоманка
134. дерматомиозит та поліміозит
135. новоутворення кістково-м'язової системи
136. остеоартроз
137. остеомієліт
138. подагра
139. політравма
140. реактивні артрити
141. ревматоїдний артрит
142. системна склеродермія
143. системний червоний вовчак
144. системні васкуліти (вузликівий поліартеріїт, геморагічний васкуліт, гіперсенситивний васкуліт)

145. типові переломи кісток плеча, передпліччя, кисті, стегна, гомілки, стопи
146. травма тазу
147. травма хребта
148. ушкодження великих суглобів (кульшового, колінного, гомілко-ступневого, ліктьового)
149. хронічна ревматична хвороба
150. ювенільний ревматоїдний артрит

X) Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин:

151. акромегалія та гіпофізарний гігантизм
152. гіпотиреоз
153. гіпотрофія, білково-енергетична недостатність
154. гіпопітуїтаризм
155. тиреотоксикоз
156. ендемічний зоб
157. нецукровий діабет
158. вузловий зоб, пухлини щитоподібної залози
159. ожиріння
160. вроджена дисфункція кори наднирникових залоз
161. порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D
162. генетичні синдроми з ендокринними ускладненнями: синдром Тернера, синдром Рассела-Сільвера, Прадера-Віллі, Ларона тощо)
163. тиреоїдити
164. хвороба та синдром Кушинга
165. хронічна недостатність наднирникових залоз
166. цукровий діабет
167. гіпопаратиреоз
168. гіперпаратиреоз
169. пухлини надниркових залоз
170. органічний (в т.ч. вроджений) гіперінсулінізм
171. нейро-ендокринні пухлини
172. пухлини гіпофіза
173. передчасний статевий розвиток
174. гіпогонадізм
175. крипторхізм
176. порушення диференціювання статі
177. синдром Клайнфельтера
178. нанізм у дитини, що народилась SGA

XI) Інфекційні і паразитарні хвороби:

179. бактеріальні харчові отруєння
180. бешиха
181. ботулізм
182. вірусні гепатити
183. вітряна віспа
184. вроджені інфекції новонародженого
185. гельмінтози
186. герпесвірусні хвороби
187. грип та інші гострі респіраторні вірусні інфекції
188. дифтерія
189. інфекційний мононуклеоз
190. кандидози
191. кашлюк
192. кишкові бактеріальні інфекції
193. кишкові вірусні інфекції
194. кір
195. кліщовий вірусний енцефаліт
196. краснуха
197. лептоспіроз
198. малярія
199. менінгококова інфекція
200. особливо небезпечні вірусні інфекції
201. паротитна інфекція
202. поліомієліт
203. правець
204. протозойні інфекції
205. рикетсиоз
206. сибірка
207. сказ
208. скарлатина
209. туберкульоз різної локалізації
210. хвороба Лайма
211. хвороба, зумовлена вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)
212. хламідійні інфекції
213. холера
214. чума

- інфекційні хвороби, що передаються переважно статевим шляхом:

215. гонококова інфекція
216. сифіліс

XII) Хвороби жіночої репродуктивної системи

патології вагітності:

217. багатоплідна вагітність
218. блювання вагітних
219. вагітність при екстрагенітальній патології
220. дистрес плоду при вагітності
221. затримка росту плода

- 222. імунний конфлікт при вагітності
- 223. міхурцевий занесок
- 224. передлежання плаценти
- 225. передчасне відшарування плаценти
- 226. передчасні пологи та переношена вагітність
- 227. позаматкова вагітність
- 228. прееклампсія та еклампсія
- 229. самовільний аборт
  - патологія пологів та післяпологового періоду:*
- 230. аномалії пологової діяльності
- 231. аномалії тазу, у т.ч. клінічно вузький таз
- 232. дистрес плоду під час пологів
- 233. кровотеча пологова та післяпологова
- 234. неправильні положення та передлежання плода
- 235. післяпологові септичні захворювання
- 236. травми матки і пологових шляхів
  - гінекологічні захворювання:*
- 237. аномальні маткові кровотечі
- 238. апоплексія яєчника
- 239. непліддя
- 240. вроджені вади розвитку жіночих статевих органів
- 241. доброякісна дисплазія молочних залоз
- 242. доброякісні та передракові новоутворення жіночих статевих органів
- 243. ендометріоз
- 244. запальні захворювання жіночих статевих органів
- 245. злоякісні новоутворення жіночих статевих органів
- 246. мастит
- 247. новоутворення молочної залози

Список 3 (невідкладні стани)

1. асфіксія (у тому числі неонатальна)
2. гіпертензивний криз
3. гіпоглікемія (кома)
4. гостра дихальна недостатність
5. гостра затримка сечі
6. гостра надниркова недостатність
7. гостре пошкодження нирок
8. гостра печінкова недостатність
9. гостра серцева недостатність
10. гостре отруєння, в т.ч. бойовими отруйними речовинами
11. гострий психоз
12. гострий коронарний синдром
13. гострі радіаційні та хімічні ураження, в т.ч. у польових умовах та при надзвичайних станах
14. гостра церебральна недостатність
15. діабетична кома, у т.ч. кетоацидотична, гіперосмолярна, лактацидемічна
16. електротравма
17. епілептичний статус
18. гостра кровотеча
19. синдром гострої крововтрати, в т.ч. у польових умовах та при надзвичайних станах
20. раптова зупинка серця
21. колапс
22. порушення свідомості та коматозні стани
23. ниркова коліка
24. жовчна коліка
25. гострі анафілактичні реакції
26. гострі порушення серцевого ритму,
27. холодова травма, в т.ч. у польових умовах
28. теплова травма, в т.ч. у польових умовах
29. тромбоемболії венозні та артеріальні
30. судомний синдром
31. утоплення
32. странгуляційна асфіксія
33. нормальні пологи
34. шоки
35. укуси змій, комах, тварин
36. проникаючі поранення, в т.ч. під час бойових дій
37. опіки, в т.ч. у польових умовах
38. сторонні тіла дихальних шляхів, шлунково-кишкового тракту, ЛОР-органів та ока

Список 4 (лабораторні та інструментальні дослідження)

1. аналіз плевральної рідини
2. аналіз асцитичної рідини
3. аналіз синовіальної рідини
4. аналіз сечі за Зимницьким
5. аналіз сечі за Нечипоренком
6. активність альфа-амілази у крові та сечі, фекальна еластаза 1
7. протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн
8. глюкоза крові, глікозильований гемоглобін,
9. пероральний тест толерантності до глюкози
10. ліпіди та ліпопротеїни крові та їх фракції
11. гормони крові
12. феритин, залізо та мідь сироватки крові
13. креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клубочкової фільтрації
14. електроліти крові
15. амінотрансферази крові
16. загальний білірубін крові та його фракції
17. коагулограма
18. сечова кислота крові
19. лужна фосфатаза крові
20. гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів
21. гістоморфологічне дослідження біоптату паренхіматозних органів
22. гістоморфологічне дослідження біоптату слизових оболонок
23. гістоморфологічне дослідження біоптату м'язів та шкіри
24. гістоморфологічне дослідження плаценти
25. дослідження внутрішнього середовища приміщень (показників мікроклімату, природного та штучного освітлення, бактеріологічного та хімічного забруднення повітря).
26. дослідження функції зовнішнього дихання
27. стандартна ЕКГ (у 12 відведеннях)
28. ендоскопічне дослідження бронхів
29. ендоскопічне дослідження травного тракту
30. ехокардіографія та доплерографія
31. загальний аналіз калу
32. загальний аналіз крові
33. загальний аналіз сечі
34. цукор і ацетон в сечі
35. загальний аналіз спинномозкової рідини
36. загальний аналіз стернального пунктату
37. загальний аналіз харкотиння
38. загальний імунологічний профіль крові
39. серологічні реакції при інфекційних хворобах
40. експрес-тести на вірусні захворювання
41. ампліфікаційні методи при інфекційних хворобах (ПЛР, ЛЛР)
42. серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях
43. хімічні та бактеріологічні дослідження зовнішнього середовища людини (атмосферного повітря, водойм, ґрунту).
44. мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
45. вимірювання випромінювань (звукового, вібраційного, іонізуючого), індивідуальна радіометрія.
46. методи інструментальної візуалізації цитоподібної залози
47. рентгеноконтрастна ангиографія
48. методи інструментальної візуалізації органів черевної порожнини
49. методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини
50. методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи
51. методи інструментальної візуалізації плода
52. методи інструментальної візуалізації черепа, хребта, спинного мозку, кісток та суглобів
53. методи інструментальної візуалізації грудної залози
54. туберкулінодіагностика
55. багатомоментне фракційне дослідження жовчі та рН-метрія шлунку та стравоходу
56. хімічне, органолептичне, бактеріологічне дослідження продуктів харчування та питної води
57. цитологічне дослідження з шийки матки
58. вимірювання ергономічних показників важкості та напруженості праці.

Список 5 (медичні маніпуляції)

1. виконувати непрямий масаж серця
2. виконувати штучне дихання
3. проводити дефібриляцію за допомогою ручного автоматичного дефібрилятора-кардіовертера
4. проводити реєстрацію стандартної ЕКГ в 12 відведеннях
5. здійснювати тимчасову зупинку зовнішньої кровотечі
6. здійснювати первинну хірургічну обробку рани, перев'язку, зняття шкірних швів, в т.ч. у польових умовах
7. накладати кровоспинні турнікети і використовувати кровоспинні засоби, в т.ч. у польових умовах
8. встановлювати назогастральний та орогастральний зонд
9. проводити транспортну іммобілізацію
10. проводити введення лікарських речовин (внутрішньовенне струминне та крапельне, внутрішньокісткове), в т.ч. у польових умовах
11. забезпечувати периферичний венозний доступ
12. вимірювати артеріальний тиск
13. відновлювати прохідність дихальних шляхів
14. проводити катетеризацію сечового міхура м'яким зондом
15. проводити передню тампонаду носа
- здійснювати клінічне обстеження органу зору та ЛОР-органів
16. виконувати техніку контакту новонародженого «шкіра до шкіри» і раннього прикладання до грудей
17. здійснювати пальцеве дослідження прямої кишки та за допомогою ректального дзеркала
18. здійснювати пальцеве дослідження простати
19. здійснювати клінічне обстеження молочних залоз
20. виконувати плевральну пункцію
21. виконувати пункцію черевної порожнини через заднє склепіння
22. визначати групи крові, резус-належність
23. переливати компоненти крові й кровозамінники
24. виконувати бімануальне дослідження та обстеження жінки в дзеркалах
25. проводити пельвіометрію;
26. здійснювати зовнішнє (прийоми Леопольда) та внутрішнє акушерське дослідження;
27. здійснювати аускультацию плода
28. проводити забір мазків на бактеріоскопічне, бактеріологічне, цитологічне дослідження
29. проводити пальпацію щитоподібної залози
30. проводити огляд й оцінювання зовнішніх статевих органів хлопчиків
31. оцінювати стан статевого розвитку дітей

Додаток 4

Професійні назви робіт, які може виконувати випускник спеціальності «Медицина» після закінчення інтернатури або лікарської резидентури

Розділ 2 Професіонали

Підрозділ 22 Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук

Клас 221 Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук

Клас 222 Професіонали в галузі медицини (крім медичних сестер)

Підклас 2221 Професіонали в галузі лікувальної справи (крім стоматології)

Група 2221.2 Лікарі

Підклас 2225 Професіонали в галузі медико-профілактичної справи

2225.2 Лікарі, фахівці в галузі медико-профілактичної справи

2229.2 Професіонали в галузі медицини (крім сестринської справи та

акушерства)

Професійні назви робіт – відповідно до Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010.

Фахівець підготовлений до роботи за ДК 009-2010:

Секція Q. Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги

Розділ 86.1. Діяльність лікарняних закладів

Група 86.10 Діяльність лікарняних закладів

Клас 86.21 Загальна медична практика

Клас 86.90 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я

Працевлаштування випускників

Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою підготовки програмою магістра спеціальності «Медицина» фахівець здатний виконувати професійну роботу:

лікар-інтерн (код КП – 3229);

лікар-стажист (код КП - 3221);

лікар-резидент (код КП – ХХХ).